

دولت جوان؛ شاخصه ها و پیامدها

◀ مقدمه

طرح دولت جوان حزب اللهی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی برای انتخابات ۱۴۰۰ سبب تمرکز محافل سیاسی و خبری بر این موضوع و تبیین مقصود از دولت جوان و ویژگی های آن گردیده و سوء برداشت هایی نیز صورت گرفته که معظم له را به تشریح بیشتر آن واداشته است. این در حالی است که ایشان جوانگرایی را به عنوان یک راه حل اساسی برای مقابله با مشکلات کشور از سال ها پیش مطرح کرده بودند. از این رو، در نوشتار حاضر بر آن شده ایم تا با مفهوم شناسی جوان به تبیین هر چه بیشتر آن و دولت جوان پردازیم.

دولت جوان

تعبیر دولت جوان را رهبر معظم انقلاب اواخر اردیبهشت سال جاری (۹۹) در جمعی از جوانان دانشجویان بکار برده و فرمودند: من البته -همچنان که قبلاً هم در سال گذشته تأکید کردم و مکرراً هم گفته‌ام- به دولت جوان و حزب اللهی معتقدم و به آن امیدوارم. ... به نظر من علاج مشکلات کشور، دولت جوان حزب اللهی و جوان مؤمن است که میتواند کشور را از راه های دشوار عبور بدهد. معظم له در ادامه مقصود خویش از جوان بودن دولت را تبیین کرده و افزودند: البته دولت جوان صرفاً به معنای این نیست که باید یک رئیس دولت جوان، آن هم مثلاً جوان به معنای ۳۲ ساله داشته باشد؛ نه، دولت جوان، [یعنی] یک دولت سر پا و بانشاط و آماده‌ای که در سنینی باشد که بتواند تلاش کند و کار بکند و خسته و از کار افتاده نباشد؛ منظور این است. رهبر حکیم انقلاب اسلامی در ادامه برای بیان دقیق منظورشان تأکید کردند: «بعضی ها تا سنین بالا هم به یک معنا جوانند؛ حالا همین شهید عزیزی که شما از او اسم بردید -شهید سلیمانی، و بنده شب و روز به یاد او هستم- شصت و چند سال سنش بود، ایشان که خیلی جوان نبود؛ اگر ده سال دیگر هم زنده می ماند و بنده زنده می ماندم و بنا بود که من مشخص بکنم، او را در همین جا نگه می داشتم، یعنی کنار نمی گذاشتم او را که جوان هم نبود. بنابراین بعضی اوقات افرادی که در سنین جوانی هم نیستند، کارهای جوانانه خوبی را می توانند انجام بدهند.»

سوء برداشت ها با اهداف سیاسی

علیرغم شفاف بودن مقصود مقام معظم رهبری و تأکیدی که در تبیین دولت جوان داشتند، عده ای با برداشت های سلیقه ای سیاسی آن را در تایید برخی شخصیت های در معرض نامزدی برای انتخابات و نفی کسانی که مورد علاقه شان نبود، پرداختند که با

بخش مستند «غیررسمی» از صداوسیما تشدید شدید. لذا معظم له در پاسخ به سخنان یکی از جوانان در مستند اعلام موضع کرده و فرمودند:

برای اینکه جوان‌های مورد نظر شما مسوولیت‌های مدیریتی قابل توجه را، حالا نمی‌گویم حتما وزارت، چون مدیران رده‌های میانی زیادی هستند که می‌توانند فعال باشند، {برای اینکه} جوان‌ها این مدیریت‌ها را به عهده بگیرند راهش این است که دولت به وسیله یک جوان تشکیل بشود. ایشان افزودند: اینکه من گفتم جوان حزب اللهی، این به خاطر این است. یعنی بالاخره وقتی که مثلا فرض کنید یک جوانی در همان سنین متناسب، نمی‌گویم حالا جوان ۲۵ ساله رئیس‌جمهور بشود من باب مثال و واقعا آدم متعهدی باشد این طبعاً افرادی را که انتخاب می‌کند از بین جوان‌ها خواهد بود. کلید کار این است و الا با توصیه و با اینها خیلی صورت نمی‌گیرد، مشکل است. حالا مقایسه با اول انقلاب هم یک قدری مقایسه ناقصی است، یعنی اول انقلاب آدم‌هایی که بتوانند کارها را به عهده بگیرند و تجربه داشته باشند واقعا نبودند، الآن هستند. پیرمرد هم نیست اما جوان سی و چند ساله و چهل ساله هم نیست. این را وقتی داریم نمی‌شود، یعنی مصلحت نیست، درست نیست که ما این آدم را در راس کار نگذاریم و از امکان کارش و از تجربه اش و از توانایی اش استفاده نکنیم.

شاخصه های دولت جوان

دولت جوان علاج کار است اما لازمست تاکید شود که اولاً مقصود از جوانی صرفاً سن و سال نبوده و روحیه و توان جوانی است. ثانیاً رهبر معظم انقلاب تصریح می‌فرمایند که مقصودم جوان سی و چند ساله نیست. ثالثاً معظم له تاکید می‌فرمایند که افراد ۶۰ ساله‌ای هستند که مانند جوانان کار می‌کنند. رابعاً نرم جوانی در عرصه های تاکتیکی با سطوح راهبردی کاملاً متفاوت است. لذا دولت و رئیس‌جمهور جوان علاوه بر نشاط و روحیه جوانی باید دارای ویژگی هایی باشد که مهمترین آنها عبارتند از:

- ۱- شخصیت لازم جهت حضور در مجامع بین المللی
- ۲- برخورداری از وزانت لازم و لایق نمایندگی ملت بزرگ ایران در کشورهای دیگر و قرار گرفتن در کنار سایر روسای جمهور دنیا
- ۳- دارای تجارب کاربردی و عملی در مدیریت بحران های امنیتی و سیاسی
- ۴- برخورداری از توانایی لازم جهت اعلام مواضع نظام از تریبون های رسمی کشور
- ۵- آشنایی با ظرفیت ها و ابرچالش های کشور
- ۶- وجاهت و مقبولیت لازم در میان سران قوا، راس قوه مجریه، رئیس شورای عالی امنیت ملی کشور، رئیس شورای انقلاب فرهنگی، رئیس شورای اقتصادی کشور و ...
- ۷- داشتن پختگی لازم در مواجهه با سایر ارکان نظام از مجلس شورای اسلامی تا مجمع تشخیص مصلت نظام
- ۸- دارا بودن وجاهت دانشی و تجربی در اقشار نخبه، رسانه های گروهی و افکار عمومی جهان
- ۹- امکان استفاده از نیروهای با تجربه و متخصص نظام به دلیل مقبولیت علمی و تجربی
- ۱۰- عدم نیاز به کسب تجربه در جایگاه دوم شخص کشور

پیامدهای دولت جوان

- ۱- حل مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم از طریق برنامه ریزی و نظارت
- ۲- حضور در میان مردم با انجام سفرهای استانی
- ۳- آشنایی با مشکلات مردم از طریق تحرک لازم برای حضور میدانی در جامعه
- ۴- رسیدگی به مشکلات جوانان از طریق نشست های مکرر و حضور در اقشار مختلف
- ۵- آشنایی با طبقات محروم و پایین جامعه با سرکشی های مکرر به مناطق مختلف کشور
- ۶- افزایش پیگیری ها برای حل مشکلات اقشار مختلف جامعه با تحرک لازم جهت برگزاری جلسات متعدد
- ۷- افزایش امید و اعتماد مردم به مسئولان از طریق گفتگوهای پی در پی با مسئولان اجرایی کشور
- ۸- بالا رفتن همکاری مردم با مسئولان کشور در صورت مشاهده تلاش شبانه روزی مدیران
- ۹- کاهش فساد مالی و دست درازی به بیت المال با افزایش میزان نظارت های میدانی
- ۱۰- بهبود نظام بورکراتیک و برنامه ریزی کشور با ارتباط نزدیک مسئولان با اصناف و اقشار مختلف جامعه
- ۱۱- دسترسی آسان تر مردم به مسئولان از طریق ارتباط نزدیک مردم با مدیران بالای کشور
- ۱۲- چشیده شدن طعم مدیریت انقلابی به مردم و تحقق آرمان های انقلاب اسلامی در تعریف نظام مردم سالار
- ۱۳- افزایش نشاط و فعالیت های مدیران در رده های میانی هنگام احساس افزایش مدیران عالی
- ۱۴- افزایش سرمایه اجتماعی نظام و حضور سیاسی مردم در عرصه های مختلف سیاسی و اجتماعی
- ۱۵- چرخش نخبگان و استفاده از نیروی جوانان در عرصه مختلف مدیریتی
- ۱۶- بالا رفتن روحیه ابتکار و خلاقیت در حل مشکلات
- ۱۷- ارتقاء سطح کارآمدی نظام اسلامی در اداره کشور
- ۱۸- نومیدی دشمنان ملت ایران از ادامه فشارها و تحریم ها با کاهش تاثیر آنها
- ۱۹- افزایش ضریب امنیتی کشور از طریق نومیدی معاندان نظام در بهره برداری از نارضایتی مردم
- ۲۰- کاهش مسائل امنیتی منطقه با افزایش حمایت از گروهها و جبهه مقاومت